

2 Osdorper Binnenpolder

2 Column gedeputeerde Rob Meerhof

3 Slimme oplossing Aagtenpark

4 Resultaten in beeld

4 Kennismaking commissaris van de Koningin

Cijfers spreken voor zich

Ontwikkeling landelijk gebied op koers

Noord-Holland is goed op weg om de afgesproken doelstellingen voor het landelijk gebied te halen. Dit blijkt uit de tussentijdse rapportage – Midterm Review – van de provincie aan minister Gerda Verburg (LNV).

Net als de andere provincies presenteert Noord-Holland dit jaar in een tussentijdse evaluatie de resultaten van drie jaar *Investeringsbudget Landelijk Gebied* (ILG). De rapportage aan het Rijk laat zien dat de provincie en haar samenwerkingspartners over het algemeen goed op schema liggen. De cijfers spreken voor zich: Noord-Holland presenteert ruim 1200 hectare *Ecologische Hoofdstructuur* (EHS), 600 hectare *Recreatie om de Stad* (RodS), 61 kilometer wandelpad zonder onderbrekingen, behoud van Nationale Landschappen en cultuurhistorisch erfgoed – zoals de Stelling van Amsterdam – en 96 subsidies voor de sociaal-economische vitalisering van het platteland.

Noord-Holland heeft de belangrijkste resultaten van de rapportage aan het Rijk samengevat in een publieksversie.

Download: www.noord-holland.nl/ILG

Drie jaar geleden spraken het Rijk en de provincie de doelstellingen af voor de periode tot 2013 voor landschap, natuur, water, landbouw, recreatie en een economisch gezond en leefbaar platteland. De decentralisatie van taken naar de regio, onder regie van de provincie, zou moeten leiden tot een betere samenwerking tussen partijen in het landelijk gebied en een integrale, gebiedsgerichte aanpak. Het ILG combineert 27 rijksregelingen, negentien provinciale subsidieregelingen en een aantal Europese subsidies. Dat er gedurende zeven jaar met één budget wordt gewerkt, moet tot meer financiële flexibiliteit leiden. Ook moeten projecten hierdoor sneller van de grond komen. Doordat al deze regelingen onder één dak zitten, moet het makkelijker zijn om subsidie aan te vragen. Uit de tussentijdse rapportage blijkt dat deze uitgangspunten grotendeels zijn uitgekomen.

Tweede Kamer

Het rapport *Resultaat doet Gelden: drie jaar ILG* over de resultaten tot nu toe, is dit voorjaar verzonden aan de minister van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit. Het is onderdeel van de rapportage van alle provincies, die een dezer dagen naar de Tweede Kamer wordt gestuurd.

De provincie blijft zich ook na 2013 graag inzetten voor het landelijk gebied. Wel heeft ze hier een aantal voorwaarden aan verbonden. Over de punten van onderhandeling met het Rijk is meer te lezen in de column van gedeputeerde Rob Meerhof, op pagina 2 van deze nieuwsbrief.

Recreatiegebied De Buitenlanden, Beverwijk

FOTO: BART HOMBURG

Recreatie om de stad – in Noord-Holland

Door het aanleggen van recreatiegebieden bij de steden krijgen stadsbewoners meer mogelijkheden om dicht bij huis te recreëren en de drukte achter zich te laten. In deze gebieden komen onder andere wandelpaden, fietspaden, strandjes en vaarroutes. Voorbeelden van dergelijke aangelegde parken zijn: Park Zwanenburg in de Haarlemmermeer, Geestmerambacht bij Alkmaar, De Tuinen van West bij Amsterdam en de Buitenlanden bij Zaanstad.

Het aankopen en inrichten van recreatiegebieden rond grote steden (RodS) is een van de landelijke ILG-doelstellingen waarover het Rijk en de provincie in 2007 afspraken hebben gemaakt. Net als de andere ILG-doelstellingen zijn recent tijdens de *Midterm Review (MTR)* ook de prestaties van Noord-Holland op dit gebied tegen het licht gehouden. De provincie heeft – voor de periode tot en met 2013 – een budget gekregen voor het aankopen van 1099 hectare recreatiegebied en het inrichten van 400 hectare. Voor de inrichting van de overige 700 hectare zoekt ze andere financiële oplossingen, want samen met de gemeenten vindt ze dat deze recreatiegebieden heel belangrijk zijn voor de leefbaarheid van de provincie.

Schop

Noord-Holland heeft naar creatieve oplossingen gezocht om met het beperkte budget zoveel mogelijk nieuwe recreatiegebieden te kunnen aanleggen. Een hiervan is de constructie *overheid voor overheid*, die onder meer is gebruikt bij de Tuinen van West in Amsterdam. De gemeente stelde de grond ter beschikking, waardoor de provincie de grond niet hoefde te kopen. De besparing die dit opleverde stak ze deels direct in de ontwikkeling van het gebied. Het overige geld gebruikte ze voor het inrichten van andere gebieden. Zo kan de provincie tussen de 725 en 1125 hectare recreatiegebieden rondom steden aanleggen, in plaats van 400 ha. Een tweede voordeel van deze constructie is dat ze een aanzienlijke tijdsbesparing oplevert, immers de tijd die grondverwerving anders kost wordt overgeslagen. Voor de Tuinen van West betekende dit dat de schop bijna direct de grond in kon.

Noord-Holland past nog meer slimme constructies toe. Onder andere door boeren zelf recreatiegebieden in beheer te geven (zelfrealisatie). Helaas zijn deze constructies niet overal mogelijk.

Tijd

De grondverwerving voor recreatiegebieden gaat minder snel dan velen zouden willen. Het ziet ernaar uit dat er steeds meer grond aangekocht moet worden, waarbij de eigenaar schadeloos wordt gesteld of onteigend. Logischerwijs zullen de kosten hierdoor oplopen en gaan RodS-projecten langer duren.

Ook gemeenten hebben in sommige gevallen meer tijd nodig dan begroot, want niet zelden is de inrichting van een recreatiegebied onderdeel van totale gebiedsontwikkeling, bijvoorbeeld met woningbouw en infrastructuur.

Noord-Holland blijft zich inzetten voor het bereiken van de doelstelling Recreatie om de Stad. Om meer armslag te hebben, vraagt ze het Rijk om meer tijd – een verlenging van de uitvoeringstermijn tot 2016 – en meer geld, zodat de verworven gronden ook na 2013 kunnen worden ingericht. Het is niet zeker dat die ruimte geboden wordt, want er moet bezuinigd worden. Het is nu wachten op meer duidelijkheid van de rijksoverheid.

Informatie over het recreatiebeleid in Noord-Holland: mevissenm@noord-holland.nl

Informatie over recreatie in een bepaalde regio is verkrijgbaar via de betreffende ILG-gebiedscoördinator

COLUMN

Noord-Holland groeit in regierol

Bij aanvang van het Investeringsbudget Landelijk Gebied in 2007 twijfelden sommigen bij het Rijk nog of de provincies wel in staat zouden zijn om de regie over het plattelandsbeleid te voeren. Nu we drie jaar later de balans opmaken, blijkt dat we onze afspraken met het Rijk nakomen. De provincie Noord-Holland heeft de touwtjes voor het bereiken van de doelen in het landelijk gebied stevig in handen. We mogen tevreden zijn met de resultaten die we met elkaar bereikt hebben.

Voor de drie omvangrijkste doelen van het ILG – de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), Recreatie om de Stad (RodS) en het bestrijden van verdroging – zijn herijkingen uitgevoerd. Onderzocht is hoe de provincie met het rijksbudget de opgaven goed kan uitvoeren, of zelfs méér kan leveren, ondanks allerlei financiële knelpunten. Een belangrijk gevolg van de herijkingen is dat de uitvoering versneld kan worden, vaak zelfs tegen lagere kosten.

Door slim met grondverwerving om te gaan en door te werken met nieuwe uitvoerings- en financieringsconcepten kunnen de EHS- en RodS-projecten sneller worden uitgevoerd. Voor het vlotter kunnen bestrijden van de verdroging hebben we samen met partijen in de regio een prioriteitenlijst samengesteld.

Natuurlijk, sommige dingen kunnen beter, bijvoorbeeld de manier waarop de subsidie voor het ILG aangevraagd kan worden. We gaan die procedure dan ook veel eenvoudiger maken. De uitkomsten van een evaluatie helpen ons om de organisatie en de samenwerkingsverbanden in de regio te verbeteren.

Het is nog onduidelijk wat de gevolgen van de economische crisis zijn. Vooralsnog rekenen we erop dat de rijksoverheid de gemaakte budgetafspraken nakomt. Een punt van aandacht blijft dat veel van de integrale projecten die vorig en dit jaar zijn begonnen, misschien niet vóór 2014 afgerond kunnen worden. Binnen dit soort complexe projecten kost het afstemmen tussen verschillende partijen en het bundelen van budgetten nu eenmaal veel tijd. Het is dan ook niet onredelijk dat we het Rijk vragen om de uitvoeringstermijn voor deze projecten met twee jaar te verlengen. Wanneer we meer tijd krijgen voor het uitvoeren van het ILG, hebben we ook ruimte om samen met de regiopartijen en het Rijk oplossingen te vinden voor financiële knelpunten.

Tevens vragen we het Rijk of we de rijksmiddelen flexibel kunnen inzetten, uiteraard binnen de kaders van de gemaakte afspraken. Met het beperkte budget hopen we zo meer te bereiken. Samen met de andere provincies gaan we daar graag in gesprek over met het Rijk.

Onze boodschap is duidelijk: de regierol is in goede handen bij de provincie. Samen met de regio werken we, ook na 2013, graag verder aan een vitaal platteland met ruimte voor natuur en recreatie.

Rob Meerhof, gedeputeerde Landelijk Gebied provincie Noord-Holland

Skeeleren in de Osdorper Binnenvoer, (Tuinen van West, Amsterdam)

Met slimme oplossing komt Aagtenpark toch van de grond

Het kan zomaar zijn dat verschillende geplande ILG-projecten door de huidige economische omstandigheden in de verdrukking komen, doordat gemeenten buiten hun schuld tegen deadlines oplopen. De kans bestaat dat ze hierdoor bepaalde subsidies mislopen. De provincie gaat in overleg met het Rijk om termijnen op te rekken.

Marieke Sjerps

Nu de gemeente Beverwijk eindelijk een waardevolle bestemming heeft voor de Caij- en Aagtenbelt, wordt ze mogelijk in de uitvoering gefrustreerd. De grond die nodig is om van het gebied een natuurpark te maken, is door de huidige crisis misschien beperkt leverbaar. Als het tegenzit is de gemeente hierdoor niet op tijd klaar met de inrichting van het park en kan ze ruim een half miljoen euro subsidiegeld mislopen. De provincie Noord-Holland pleit er bij het Rijk voor om zo nodig de uitvoeringstermijn te verlengen.

Jarenlang reden vuilniswagens er af en aan, maar na sluiting van de Caij- en Aagtenbelt in 1978 werd de enorme stortplaats een desolaat gebied; lang bleef het ongewis welke nieuwe bestemming het gebied zou krijgen. Uiteindelijk bood een referendum uitkomst: de Beverwijkers spraken hun voorkeur uit voor een openbaar park met verschillende voorzieningen.

De plannen zijn ambitieus. Programma-coördinator van Beverwijk Josselin Bakker: 'We gaan er een natuur- en struingebied van maken, vergelijkbaar met bijvoorbeeld Spaarnwoude bij Haarlem. Hiervoor moet het terrein eerst worden gesaneerd door de belten af te dekken met een laag nieuwe grond van vijftig centimeter tot een meter dik. De delen die intensief gebruikt gaan worden, zoals de speelweide en de picknickplaats, krijgen zeer schone grond – zo schoon dat je er bij wijze van

spreken groenten zou kunnen telen – de minder toegankelijke gebieden, waar de extensievere natuurontwikkeling komt, krijgen een klasse minder, maar nog steeds goedgekeurde grond.' Ook de huidige gebruikers van de Aagtenbelt, zoals de wielerveding van Wielervereniging BRC Kennemerland komen terug in het nieuwe plan. Verder zijn er een paar (semi-)commerciële ideeën, zoals een buitentheater of een restaurant.

Het Aagtenpark is 27 hectare groot en komt op de grens van de stad en het buitengebied. Wie vanuit de VINEX-locatie Broekpolder via een voet-fietsbrug de A22 oversteekt, is direct in het natuurpark, en over de Aagtendijk is het ook vanuit de andere wijken makkelijk bereikbaar. Josselin Bakker benadrukt de waarde die de gemeente hecht aan de ontwikkeling van het park: 'Om de stad vitaler te maken, heeft ze niet alleen binnenstedelijk allerlei bouwactiviteiten gepland en in ontwikkeling, ook wil ze zorgen voor voldoende recreatiemogelijkheden in en om de stad. Dit project sluit bijzonder goed bij deze ambitie aan.'

Subsidiepot

Voor de inrichting van het park krijgt Beverwijk een half miljoen euro uit de subsidiepot *Recreatie om de stad* (RodS). Daarnaast is er een ton Europees geld beschikbaar. De eer voor het krijgen van deze gelden komt volgens Josselin Bakker toe aan ILG-gebiedscoördinator Kelvin Broersen. Ze vertelt: 'Hij wees ons op de RodS-subsidie en heeft zich er

Programmacoördinator Josselin Bakker en ILG-gebiedscoördinator Kelvin Broersen op de Aagtenbelt.

FOTO: BART HOMBURG

samen met de gemeente sterk voor gemaakt dat we die kregen.' Tot nu toe ligt het project op schema, maar er kan een kink in de kabel komen. Josselin Bakker: 'Omdat de belten een groot gebied beslaan, hebben we veel grond voor de sanering nodig. Door de crisis worden bestaande en nieuwe bouwprojecten uitgesteld of afgeblazen, waardoor de grondmarkt in het slop raakt. Het kan nu langer duren voordat we de grond krijgen. Voor 2014 moet de inrichting klaar zijn. We zijn nu gespreid aan het saneren en inrichten, maar als de regels strikt worden genomen, krijgen we veel minder geld. Dan kunnen we de inrich-

ting niet afmaken, terwijl we wel al allerlei uitvoerings- en betalingsverplichtingen hebben. De provincie steunt ons en heeft er begrip voor dat we mogelijk buiten onze schuld toch tegen de deadline oplopen. Normaal zou je dat ook van het Rijk verwachten, maar we hebben daar geen garanties voor gekregen. De provincie gaat ons daar nu bij helpen en pleit er bij het Rijk voor zo nodig de uitvoeringstermijn op te rekken.'

ILG-gebiedscoördinator Kelvin Broersen.
Programmacoördinator Josselin Bakker.
Externe projectleider Catherinus Jelsma.

Noord-Kennemerland

Noord-Kennemerland strekt zich uit van Velsen tot Bergen. De regio heeft een goed ontwikkelde kust met de toeristische plaatsen Wijk aan Zee, Egmond aan Zee en Bergen aan Zee.

De kuststrook wordt geflankeerd door een breed natuurgebied met internationale aantrekkingskracht. Landinwaarts worden oude strandwallen afgewisseld door lager gelegen veenweidegebieden en (recreatie) meren. In de overgang naar het lager gelegen polderlandschap heeft de binnenduinrand een rijkgeschakeerd landschap van landgoederen, kleinschalige tuinbouw en bollenteelt.

De ILG-gebiedscommissie spant zich in om het buitengebied natuurlijk mooi en groen te houden. De commissie wil de cultuurhistorische waardevolle kenmerken van het landschap bewaren en die bij verdere ontwikkeling gebruiken als inspiratiebron.

Recreatie in Noord-Kennemerland

De inrichting van het Aagtenpark maakt deel uit van het grote gebied *Tussen IJ en Z* (IJmond-Zaanstad). Met de grootschalige woningbouw in de wijken Saendelft en Broekpolder heeft de regio Noord-Kennemerland een tekort aan recreatiemogelijkheden. De gemeenten Heemskerk, Beverwijk, Uitgeest en Zaanstad en het hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier werken daarom samen met de provincie aan grote en goed bereikbare recreatiegebieden (310 hectare) voor alle bewoners.

Het Aagtenpark (27 ha) hoorde oorspronkelijk niet bij de rijksdoelstelling *Recreatie om de Stad*. Wel kon het worden meegenomen in de herijking RodS, en worden opgenomen in het ILG-uitvoeringsprogramma. Gebiedscoördinator Kelvin Broersen legt uit: 'Volgens de ILG-systematiek kan een regio zelf projecten aandragen. Een reden om het

Aagtenpark aan onze projectenlijst toe te voegen was dat we het een goede investering vinden. Door relatief weinig ILG-geld toe te voegen aan het bestaande budget van de gemeente wordt een groot gebied ontsloten.'

Ondanks dat het project aan het ILG-uitvoeringsprogramma was toegevoegd, was er te weinig geld voor het Aagtenpark. Toen het Rijk extra geld ter beschikking stelde voor recreatiegebieden was het ILG-gebiedsbureau Noord-Kennemerland er als de kippen bij en Beverwijk kreeg zo honderdduizend euro voor de inrichting van het park. Kelvin Broersen: 'Een relatief groot recreatiegebied komt tot stand doordat de verschillende gemeenten en de provincie goed samenwerken. Het is voor bewoners natuurlijk niet interessant dat er door dit gebied meerdere

'Volgens de ILG-systematiek kan een regio zelf projecten aandragen.'

gemeentegrenzen lopen. Daar merken ze dan ook niets van.' Voordat het Aagtenpark kan worden ingericht moet de grond worden gesaneerd. Mede door de dip op de grondmarkt is daar wat meer tijd voor nodig. Door de uitvoeringstermijn voor de aanleg van recreatiegebieden te verlengen, een van de voorstellen van de provincie aan het Rijk bij de *Midterm Review*, zullen de uiteindelijke kosten van het project omlaag worden gebracht.

Resultaten in beeld

↑ 22 augustus - Opening Rondje de Rijd

Rondje de Rijd in de gemeente Niedorp is een omme-tje van vijf kilometer door boerenland en natuur. De wandeling is een burgerinitiatief van omwonenden. Zij zorgden er mede voor dat er op de route een houten brug is aangelegd. Wandelaars hoeven nu niet meer

om te lopen langs de provinciale weg om hun route te vervolgen.

Gedeputeerde Jaap Bond en wethouder Jan Steven van Dijk openen de houten brug. Niedorper Martien Veth zag hiermee zijn burgerinitiatief beloond, en hij was zeer verrast toen hij hoorde dat de brug naar hem is

vernoemd: 'Martien Veth brug'. Dat de brug vernoemd is naar een inwoner is uitzonderlijk. Reden hiervoor is dat dit het eerste burgerinitiatief is in Niedorp. De brug is gefinancierd door de provincie Noord-Holland (ILG) en de gemeente. De route maakt deel uit van het Noord-Hollandpad.

ILG

De provincie Noord-Holland werkt met natuur-beherende organisaties, agrariërs, gemeenten en waterschappen aan een economisch sterk platteland met ruimte voor natuur en uitgebreide mogelijkheden voor recreatie. Het Investerings-budget Landelijk Gebied (ILG) is een overkoepelende subsidieregeling voor de inrichting van het landelijk gebied. De provincie stelt geld ter beschikking voor projecten op het gebied van natuur, landbouw, recreatie, landschap, bodem, cultuurhistorie, water en sociaal-economische vitalisering van het landelijk gebied.

VERHUIZING

In de herfstvakantie (23 - 31 oktober) verhuist het programmabureau ILG voor een paar jaar naar het oude VNU-gebouw, Ceylonpoort 5-25, 2037 AA Haarlem. Het oude postbusnummer vervalt.

COLOFON

ILG is een kwartaaluitgave van het programmabureau ILG, Provincie Noord-Holland.

REDACTIE Sjerps Communicatie
i.s.m. Programmabureau ILG NH

ONTWERP
Funcke Communications & design

GRAFISCHE VERZORGING
Thieme Grafimedia Groep

CONTACT
Provincie Noord-Holland
Programmabureau ILG
Postbus 3007, 2001 DA Haarlem
023 514 39 37
Kijk ook op www.noord-holland.nl/ILG

ABONNEMENTEN
ILG wordt kosteloos toegezonden aan betrokkenen in het landelijk gebied van de provincie Noord-Holland. Wilt u ILG zelf ontvangen? Stuur dan een mail naar ILG@noord-holland.nl.

→ 2 september - Feestelijke opening Park Zwanenburg

Wethouder Jeroen Nobel van de gemeente Haarlemmermeer en gedeputeerde Rob Meerhof van de provincie Noord-Holland openen samen het Park Zwanenburg door het startschot te geven voor een tocht met versierde fietsen door het park. Samen met omwonenden en de kinderen van Zwanenburg en Halfweg maakten ze er een sportief feest van. De kinderen kregen verschillende opdrachten om de gebruiksmogelijkheden van het park te testen. Onder andere zijn er een mountainbike-parcours en een skateveld aangelegd.

Park Zwanenburg heeft vier landschapstypen: De Brink is de entree van het park met een speelplaats en evenemententerrein. Het Park wordt ingericht in een Engelse landschapstijl. Aan de zuidkant komt 't Veld, een open terrein met boomgroepen. De Kreek is de watergang die de landschappen van Park Zwanenburg met elkaar verbindt. Het nieuwe park is onderdeel van de Groene AS, de ecologische verbindingzone tussen Amstelland en Spaarnwoude. De veelzijdige inrichting van het park zorgt ervoor dat het park een grote diversiteit krijgt aan planten en dieren.

Kennismaking nieuwe commissaris van de Koningin

Op vrijdag 13 en maandag 16 augustus bracht de nieuwe commissaris van de Koningin Johan Remkes een bezoek aan twee ILG-regio's. In West-Friesland kreeg hij een toelichting op de integrale projecten Waterberging Twisk, Kolk van Dussen en Braakpolder-Zuid. Hier wordt waterberging gecombineerd met natuurontwikkeling en recreatie. In de Amstel, Gooi en Vechtstreek bezocht hij boerderij Polderzicht in de Ronde Hoep, Ouderkerk aan de Amstel, en het ILG-gebiedsbureau in het Muizenfort in Muiden. Verder fietste hij langs de Natuurboulevard IJmeer en voer hij in een fluisterboot over het Naardermeer.

De nieuwe commissaris toonde zich betrokken en stelde veel vragen. Hij was vooral geïnteresseerd in de samenwerking met zoveel verschillende partijen. Remkes: 'Ik ben een natuurliefhebber. Een goede samenwerking tussen agrariërs, natuurbeheerders en de overheid is nodig om het landschap in te richten dat voldoet aan de behoeften van mens en natuur.'

Johan Remkes was enthousiast over de werkbezoeken. 'De kans om zoveel tijd aan werkbezoeken te besteden, zoals nu tijdens mijn introductieperiode, krijg ik nooit meer.'

Jan Zijp van Hoogheemraadschap Hollands Noordkwartier vertelt over Waterberging Twisk